

Korvaparantola

Säveltapailua internetissä

Tapani Vaahervaara

Opinnäytetyö
Marraskuu 2014

Musiikin koulutusohjelma
Kulttuuriala

Tekijä VAAHERVAARA, Tapani	Julkaisun laji Opinnäytetyö	Päivämäärä 12.11.2014
	Sivumäärä 19	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty (X)
Työn nimi KORVAPARANTOLA		
Koulutusohjelma Musiikin koulutusohjelma		
Työn ohjaaja SALLINEN, Sami		
Toimeksiantaja		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Korvaparantola on verkkosivusto, jonne on koottu käytännönläheistä materiaalia korvaharjoittelun ja sen opettamisen tueksi. Työn tavoitteena oli myös luoda keinoja korvaharjoittelun omatoimisen opiskelun kynnyksen madaltamiseksi.</p> <p>Tietoperustassa määriteltiin aiheeseen liittyvä keskeinen termistö: sävelkorva, rytmitaju, korvaharjoittelu.</p> <p>Teoriaperustassa käsiteltiin yleisesti korvaharjoittelun historiaa ja kehittymistä vuosisatojen aikana sekä internetin käyttöä musiikkiopintojen tukena.</p> <p>Projektin toteuttamisessa käytetty aineisto oli pääosin projektin toteuttajan itse analysoimaa soivaa materiaalia, joka oli luokiteltu oppimiskokonaisuutta ajatellen johdonmukaiseen järjestykseen. Soiva materiaali koostui sadoista pop/jazz-kappaleista, ja luokittelu tapahtui kappaleissa esiintyneiden harmonisten ja rytmisten ilmiöiden pohjalta.</p> <p>Opinnäytetyön tuloksissa kuvataan sivuston vastaanottoa sekä musiikkiopintojensa alkutaipaleella olevien että aihetta opettavien ammattilaisten keskuudessa. Kaikenkaikkiaan tulokset osoittautuivat lupaaviksi. Oppilaat kokivat sivut mielekkäiksi ja ammattilaiset pitivät niitä hyödyllisinä ja tarpeellisenä lisänä alan oppimateriaalien kirjoon.</p> <p>Pohdinnassa kartoitetaan erilaisia jatkokehittelymahdollisuuksia ja niihin liittyviä haasteita.</p>		
Avainsanat (asiasanat) säveltapailu, internet		
Muut tiedot		

Author(s) VAAHERVAARA, Tapani	Type of publication Bachelor's thesis	Date 12.11.2014
		Language of publication: Finnish
	Number of pages 19	Permission for web publication: X
Title of publication Ear Clinique Ear training on the internet		
Degree programme Music		
Tutor(s) SALLINEN, Sami		
Assigned by		
Abstract <p>Ear Clinique (Korvaparantola) is a website on the internet for which the author collected down-to-earth material for ear training. That same material can also be used as a tool in the teaching of the topic. Lowering the threshold of independent ear training was also one of the main concerns of this project.</p> <p>In the beginning of the thesis the key words of the subject were defined: ear for music, sense of rhythm and ear training.</p> <p>The theoretical part of the thesis dealt with the history and development of ear training methods over centuries. Moreover, the theoretical section gave some examples of using the internet as a support for music studies.</p> <p>The material used for creating the website was mainly musical material analysed by the author. The material was categorized into different groups and arranged in a logical order from the perspective of the learning process. The music material consisted of hundreds of pop/jazz tunes, and the categorisation was based on the harmonic and rhythmic elements in them.</p> <p>The Results section of the thesis describes the reception of the website both among the beginners of music studies and professional music teachers. Overall, the results seemed to be promising. The pupils found the webpages meaningful, and the professionals regarded them as useful and necessary additions to the multitude of learning materials.</p> <p>The Discussion part of the thesis reflects on the possibilities of further development of the website and the related challenges.</p>		
Keywords/tags Internet, ear training		
Miscellaneous		

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	0
1 Johdanto	1
1.1 Lyhyt kurkistus sävelkorvan kehittämisen historiaan	2
2 Miksi Korvaparantola?	3
2.1 Kuinka kaikki kävi?	4
2.2 Mitä syntyi ja miten?	5
2.3 Sointuasteet haltuun	5
2.4 Käytännöllisiä rytmiharjoituksia	7
2.5 Miksi nettiin?	11
3 Tuloksia ja havaintoja	13
3.1 Materiaalin luotettavuus	14
3.2 Jatkosuunnitelmia	14
4 Lopuksi	16
5 Lähteet	18

1 Johdanto

Koska projektini liittyy sävelkorvaan ja sen kehittämiseen, lienee ensin syytä selvittää, mitä sävelkorvalla tarkoitetaan. Sävelkorvasta puhuttaessa voidaan tarkoittaa kahta eri asiaa: absoluuttista tai relatiivista sävelkorvaa. Absoluuttisella sävelkorvalla tarkoitetaan kykyä määrittää sävelten korkeustasot ilman ulkokohtaista tukea (Nykysuomen sanakirja 1996). Projektini eli Korvaparantola-sivujen tarkoitus ei ole kuitenkaan auttaa kehittämään absoluuttista vaan relatiivista eli suhteellista sävelkorvaa, mikä vastaavasti merkitsee yleistä kykyä ymmärtää säveliä ja niiden välisiä korkeuseroja (Nykysuomen sanakirja 1996). Sivuston toinen keskeinen osa-alue on rytmitajun kehittäminen, joka sävelkorvan tavoin on synnynnäinen ominaisuus (Jakobsen 2010). Rytmitajulla tarkoitetaan vastaavasti kykyä hahmottaa rytmi esim. musiikista (Viiri 2011). Sävelkorva ja rytmitaju ovat kumpikin luontaisia ominaisuuksia, mutta kumpaakin on mahdollista kehittää (Wojcik 2011). Tarpeellista lienee kuitenkin täsmentää, että näiden taitojen kehittyminen on kulttuurisidonnaista (Stalinski & Schellenberg 2012).

Korvaharjoittelulla tarkoitetaan korvan ja aivojen välisen kommunikaation kehittämistä, ja sen päämääränä on vahvistaa korvan havaitseman informaation tietoista ja älyllistä ymmärtämistä. Kyse on siis eräänlaisesta kuullun ymmärtämisen harjoittelemisesta, mikä omien kokemusteni mukaan muistuttaa merkittävästi vieraan kielen opiskelua. Kehittynyt sävelkorva on musiikkia harrastavalle merkittävä, ellei jopa merkittävin apuväline, ja sen avulla musisoinnista tulee entistäkin mielekkäämpää. Myös tavalliselle satunnaiselle musiikin kuuntelijalle se avaa uusia mahdollisuuksia. (Fry & Spencer 2007.) Kehittynyt sävelkorva tukee musiikin tekemistä monella tapaa: tilanteessa, jossa nuotteja ei ole käytettävissä, on mahdollista omaksua kappaleita korvakuulolta, ja silloinkin, kun nuotteja on käytettävissä, korva tukee lukemista ja auttaa rakenteen seuraamista. Harjaantunut sävelkorva johtaa positiiviseen kierteeseen, jossa oppilas kehittyy vaivattomasti. Musiikin kuulemistä ja ymmärtämistä on pyritty kehittämään jo varsin pitkään erilaisin menetelmin, joihin paneudun hieman myöhemmin tekstissä. Tähän työvälineiden sekä menetelmien kirjoon halusin tuoda oman tulkintani.

1.1 Lyhyt kurkistus sävelkorvan kehittämisen historiaan

Aikaisemmin säveltapailulla tarkoitettiin menetelmää, jonka avulla opitaan laulamaan suoraan nuoteista, mutta on sittemmin laajentunut tarkoittamaan nuotinlukutaitoa ja kuuloon pohjautuvaa musiikin omaksumista kehittämään pyrkivien pedagogisten menetelmien kokonaisuutta. (Suuri musiikkikirja 1959; Suuri musiikkitietosanakirja 1992.)

Säveltapailun isänä voidaan pitää italialaista, yhtä keskiajan maineikkaimmista pedagogeista, Guido Arezzolaista, joka 1000-luvulla sekä paransi nuotinkirjoitusjärjestelmää että kehitti vielä nykyistenkin säveltapailumenetelmien pohjana olevan järjestelmän, solmisaation, jossa melodian opiskelussa käytetään tavuja, joista järjestelmän nimi muodostuu: ut-re-mi-fa-sol-la (Palisca 2013, Hiley 2013). Tuohon aikaan tavuja käytettiin kolmen erilaisen kuuden sävelen sarjan eli heksakordin yhteydessä: C-D-E-F-G-A, F-G-A-Bb-C-D ja G-A-B-C-D-E (Palisca 2013, Hiley 2013, Joutsenvirta & Perkiömäki n.d.). Solmisaatio on vakiintunut myös yleisnimitykseksi kaikille vastaaville järjestelmille, jotka pohjautuvat Arezzolaisen metodiin. (Hiley 2013.) 1800-luvun puolivälissä englantilainen John Curwen kehitti tämän ja eräiden muiden menetelmien pohjalta oman Tonic Solfa-menetelmänsä, ja samaan sarjaan kuuluu myös Saksassa kehitelty Tonika-Do-metodi (Colles 2013, Fromm 2009). Curwen luopui siihen asti tuntemastaan sävelen C (tai muutaman heksakordin) ympärille muodostetusta kiinteästä Solfasta ja siirtyi sävellajikeskeiseen ajatteluun, jota hän korosti menetelmänsä nimessä Tonic-sanalla. Hänen järjestelmässään tavu do kuvasi siis aina sävellajin pohjasäveltä. Tonika-Do julkistettiin vuonna 1897, ja se oli saksalaisen Hundoeggerin uudelleentulkinta Curwenin metodista. (Rainbow 2010, Rainbow 2013.)

Myöhemmin omia säveltapailumetodeitaan kehittivät mm. unkarilainen Zoltán Kodály, saksalainen Carl Orff ja sveitsiläinen Émile Jaques-Dalcroze. Kodály määritteli neljä ominaisuutta, jotka tekevät muusikosta hyvän: kehittynyt sävelkorva, kehittynyt mieli, kehittynyt tunteellinen herkkyys ja kehittynyt tekniikka (Kodály Method 1984). Merkille pantavaa on se, että kehittynyt sävelkorva on listalla ensimmäisenä. Kodályn ansioksi voidaan lukea myös se, että siihen asti aliarvostettu Tonic Solfa-metodi nousi suosioon hänen modifioimanaan (Rainbow 2013). Orffin menetelmä on erityisesti lapsille suunnattu, ja se perustuu hyvin pitkälti musiikin, puheen ja liikkeen synteisiin. Tässä menetelmässä erityistä on lyömäsoitinten voimakas rooli, ja puhutaankin erityisistä Orff-soittimista. (Rösch 2004.) Dalcroze vastaavasti lähti kehittämään metodologiaan erilaisten pelien kautta auttaakseen oppilaitaan vahvistamaan sisäistä kuuloaan. Hänen

menetelmänsä tunnetaan nimellä eurytmiikka, ja siinä musiikkia opiskellaan mm. liikkeen kautta. (Farber & Thomsen 2013.) Korvaharjoittelun nykyaikaisista kehittäjistä voisi mainita esim. George Prattin, jonka tutkimusten tavoitteena on kehittää käytännöllistä materiaalia, joka paremmin vastaa opiskelijoiden jokapäiväisiin haasteisiin (Fry & Spencer 2013).

Menetelmiä on siis monia, ja kaikilla omat vahvat kannattajajoukkonsa. Projektini tavoitteena ei ollut sinänsä ottaa kantaa olemassa oleviin metodeihin eikä myöskään kehittää täysin uutta korvaharjoittelujärjestelmää, vaan rakentaa jotain vanhojen keinojen tueksi.

2 Miksi Korvaparantola?

Olen havainnut, ja keskusteluissa kuullut useiden kollegoideni vahvistavan, että usein on vaikea motivoida oppilaita oma-aloitteiseen harjoitteluun perinteisin keinoin, varsinkin, jos kyseessä on aihe, jossa on vähänkään teoreettista sävyä (Östman 2013; Nurmela 2013). Olen kollegoideni ohella havainnut, että on myös paljon nuoria musiikinopiskelijoita, jotka lukevat nuotteja sujuvasti, mutteivät kykene soittamaan ilman nuotteja (Ketola, 2013b). Yksi tavoitteeni oli luoda materiaalia myös heidän nuotittoman soittonsa tukemiseksi. Jo vuosien ajan pohdiskelin erilaisia keinoja, joiden avulla voisin motivoida oppilaitani kehittämään sävelkuuloaan ja rytmitajuaan. Tavoitteena oli löytää tapoja, jotka olisivat oppilaan kannalta niin mielekkäitä, että omatoiminen opiskelu vapaa-aikana olisi vaihtoehtona mahdollisimman kilpailukykyinen muiden aktiviteettien kanssa. Ajatuksenani oli kehitellä materiaalia, joka olisi käytännönläheistä ja helposti lähestyttävää, ja sitä kautta madaltaa oppilaiden kynnystä opiskella säveltapailuun liittyviä asioita itsenäisesti. Tiesin toki, etten pystyisi haastamaan monia muita tarjolla olevia virikkeitä, mutta toiveenani oli ainakin hieman kaventaa näiden asioiden välistä kuilua. Toisena tavoitteena oli, että voisin käyttää kokoamaani materiaalia työvälineenä, johon voin viitata, kun tarvitsen konkreettisia esimerkkejä opetustilanteessa. Samaa aineistoa voisin tarjota myös kollegoitteni käyttöön musiikin perusopetuksen oheismateriaaliksi.

2.1 Kuinka kaikki tapahtui?

Kuten todettu, halusin tehdä materiaalista niin yksinkertaista, käytännöllistä ja helposti lähestyttävää, että opiskelun kynnyks olisi mahdollisimman matala, ja oppiminen voisi tapahtua jopa puolittain vahingossa. Samalla oli tarkoitus koota itselleni materiaalia, josta ammentaa malliesimerkkejä tilanteen tullen. Näistä syistä johtuen kaiken piti olla myös helposti saatavissa. Vähitellen ajatus kypsyi ja materiaaliakin kertyi. Lopulta päätin perustaa internetiin blogin tai sivuston, joka käsittelee erilaisia musiikillisia ilmiöitä ja niiden kuulemiseen liittyviä asioita. Syntyi ajatus Korvaparantolasta.

Ensimmäisessä vaiheessa päätin koota materiaalia sointuasteiden kuulemiseen liittyen, koska kaikista musiikin kuulemiseen liittyvistä aiheista se oli helpoin rajata ja pitää järkevasti hallinnassa. Sointuasteita itsessään on vähemmän kuin esim. intervaleja tai rytmisiä elementtejä, ja käytännössä erilaisia järkevältä kuulostavia yhdistelmiä on rajallinen määrä.

Aloin kartoittamaan sointuasteita omalta henkilökohtaiselta ”biisilistaltani”. Vuosien varrella aktiiviseen repertuaariini on kertynyt rytmimusiikkia satoja kappaleita, ja näiden lisäksi muita urani aikana soittamiani sävelmiä on yhteensä tuhansiin yltävä määrä. Kappaleet olen jossain vaiheessa listannut omaan tiedostoonsa eräänlaiseksi esittelyksi ohjelmistostani, ja nämä kappaleet analysoin löytääkseni erilaisia sointukiertoja, jotka ryhmittelin systemaattisesti. Jonkin verran käytössäni oli vaihtelevaa nuottimateriaalia tulkintani tueksi, mutta suurimman osan kappaleista analysoin itse, omaan korvaani luottaen. Prosessin tulokset tallensin omaan erilliseen tiedostoonsa, mistä poimin niitä sivustolle projektin edetessä. Materiaalia löytyi lisää prosessin aikana, kun aloin toteuttamaan sivuja käytännössä, ja apua sain myös korvaharjoittelua itselleni opettaneelta lehtori Sami Salliselta, joka tarjosi omia materiaalejaan käyttööni vaihtokauppana keräämäni aineistoa vastaan. Materiaalia löytyi siis itsessään varsin helposti tähän osioon, ja lopulta esimerkkikappaleiksi pystyin valitsemaan enimmäkseen kaikelle kansalle tuttuja teoksia, mikä oli käytännöllisyyden toteutumista ajatellen erinomainen asia.

2.2 <http://sites.google.com/site/korvaparantola/>

Harkitsemistani vaihtoehtoista ensimmäisenä ryhdyin kokeilemaan blogin kirjoittamista Blogspotiin, mutta ainakin siinä muodossa näin suuren kokonaisuuden hallitseminen tuntui varsin kankealta. Suurin ongelma oli oikeastaan siinä, että olisi pitänyt heti alusta alkaen tietää tarkkaan, mitä on lopulta tekemässä, ja missä järjestyksessä, eikä tilanteeni ollut suinkaan se, vaan enemmänkin päinvastoin: askel ja päivä kerrallaan. Aion mitä luultavimmin jatkaa blogin kirjoittamista ainakin ajoittain, ja käsitellä esim. soittamiseen liittyviä yksittäisiä asioita, mutta Korvaparantolaa varten halusin jotain selkeämpää ja helpommin hallittavaa. Blogi on varmasti hyvä keino julkaista satunnaista materiaalia jopa hetken mielijohdeesta, mutta järjestelmälliseen pedagogiseen käyttöön havaitsin sen hankalaksi ainakin tässä tapauksessa. Piti siis miettiä ja kartoittaa erilaisia vaihtoehtoja. Koska kyseessä on ainakin toistaiseksi täysin maksuton palvelu, ja luultavasti sellaiseksi jääkin, en halunnut tehdä henkilökohtaisia taloudellisia satsauksia, vaan päädyin käyttämään Googlen tarjoamia ilmaisia ratkaisuja. Lopputulos on nähtävissä osoitteessa: <http://sites.google.com/site/korvaparantola/>

Ilmaisen palvelun miinuspuolena oli se, että sivuston osoitteesta tuli pitkä ja hankalasti muistettava, mutta toisaalta itse sivuston nimi Korvaparantola on sellainen, ettei sellaista ole muualla. Google-haku tällä sanalla tuottaa käytännössä ainoastaan sellaisia tuloksia, jotka viittaavat kyseiseen sivustoon – ilman pienintäkään taloudellista sijoitusta saan sivuni näkyviin ensimmäisenä, kun joku suorittaa haun sanalla ”korvaparantola”. Positiivisia puolia oli joka tapauksessa muutenkin niin paljon enemmän, että ratkaisu tuntui hyvältä. Erityisen tärkeänä koin sen, ettei minun tarvinnut opetella koodaamista, vaan kaikki tarvittava näytti olevan tarjolla Googlen website-editorissa, joka vastaavasti oli suhteellisen selkeä ja helposti omaksuttava.

2.3 Sointuasteet haltuun

Toteutusta jouduin miettimään myös itse sisällön osalta: halusin, että kokonaisuus etenee loogisesti asiasta toiseen. Musiikin perusteita opettaessani minulla on käytössä kirja nimeltä Tohtori Toonika, ja siitä otin jonkin verran vaikutteita, mutta joitakin ratkaisuja toteutin hieman eri järjestyksessä. Itselleni luontevaksi etenemisjärjestykseksi tuli aloittaa duurin I ja V asteen soinnuista ja heti niiden jälkeen lisätä mukaan IV aste, kun Tohtori Toonikassa duurin V asteen jälkeen mennään molliin ja sen I ja V asteen sointuihin (Heikkilä & Halkosalmi 2006, 150-159).

Omaa ratkaisuani perustelen sillä, että näillä kolmella asteella (I, IV ja V) olevia sointuja kutsutaan sävellajin pääsoinnuiksi (Heikkilä & Halkosalmi 2006, 160). Myös Tenni ja Varpama lähtevät liikkeelle näistä soinnuista kirjassaan Vapaa säestys ja improvisointi (2004, 28-29). Nämä sointuasteet ovat siis sävellajituntuman kannalta oleelliset, ja loput soinnut voi suhteellisen helposti oppia tunnistamaan näihin kolmeen suhteutettuna, minkä vuoksi halusin käydä ne kaikki läpi peräjälkeen. Kun kyseiset soinnut tulivat käsitellyiksi duurissa, otin käsittelyyn samat sointuasteet mollissa. Tohtori Toonikasta poiketen otin V asteen soinnuksi tässä vaiheessa suoraan harmonisesta mollista tutun dominanttiluonteisen soinnun, ja palasin laatimissani kuunteluharjoituksissa V asteen mollisointuun vasta myöhemmin. Tähän ratkaisuun päädyin, koska kokemukseni perusteella harmonisen mollin V aste (duurisointu) on luonnollisen mollin vastaavaan (mollisointu) verrattuna luonteeltaan voimakkaampi ja siksi helpommin tunnistettava. Toinen syy oli se, että ohjelmistoni suuruisen otannan perusteella V asteen duuri on mollisävellajissa yleisempi kuin vastaava mollisointu. Muilta osin etenin pääasiassa Tohtori Toonikan mukaisessa järjestyksessä. Sointuasteista seitsemännen jätin duurin osalta huomiotta epäoleellisena, kuten tekee myös Sallinen (2010, 73-78) omassa tutkimuksessaan.

Toinen sisältöä ainakin sivuavan pohdinnan kohde oli esimerkkikappaleiden esittelyyn käytettävän forumin valinta. Vaihtoehtoja oli käytännössä kolme: Spotify, Grooveshark ja YouTube, jotka ovat ainakin itselleni tutuimpia yleisiä ja kaikille enemmän tai vähemmän avoimia musiikinkuuntelupalveluita. Spotify olisi oman käyttökokemukseni mukaan muuten ollut toiminnallisesti paras, mutta jouduin rajaamaan sen pois, koska kaikilla ei ole sitä käytössään. Vaikkei Spotifyn käyttö kallista olekaan, pienikin maksullisuus rajaa käyttäjäkuntaa. Toisaalta ilmaisen version mainokset ja rajoitteet olen ainakin itse kokenut sietämättömiksi, joten ymmärrän, miksi jotkut vierastavat tätäkin vaihtoehtoa. Spotify vaatii myös erillisen ohjelman asentamisen koneelle, mikä varmasti omalta osaltaan muodostaa kynnyksen käyttää palvelua. Koska halusin materiaalin olevan mahdollisimman helposti lähestyttävää, luovuin tästä vaihtoehdosta ja jatkoin muiden tarkastelua. Grooveshark kaikkine oikeudenkäynteineen yms. ei houkutellut, koska järjestelmä saattaisi kaatua missä tahansa prosessin vaiheessa – pahimmissa tapauksissa juuri, kun työni olisi valmis (Musil 2012). Jäljelle jäi ainoastaan YouTube, jonka suurimpana ongelmana oman käyttökokemukseni pohjalta on se, että videot saattavat kadota milloin mistäkin syystä. Palveluna se on kuitenkin helposti lähestyttävä tuttuutensa vuoksi, joten sen käyttäminen tässä tarkoituksessa tuntui luonteeltaan. Koska YouTubeella on satoja miljoonia käyttäjiä maailmanlaajuisesti, voi olettaa, että myös huomattava osa kohderyhmästäni kuuluisi

YouTubeen käyttäjiin (YouTube 2013).

Suurin työ toteutuksessa kappaleiden analysoinnin jälkeen oli ehdottomasti se vaihe, kun aloin keräämään lopullisia linkkejä. YouTubeen toinen ongelma on valtava kirjo materiaalin laadussa. Halusin löytää ääniominaisuuksiltaan mahdollisimman laadukkaat videot, ja mikäli mahdollista vielä sellaiset, joita jaksaisi katsoa, ja siten viihtyä oppimateriaalin äärellä.

2.4 Käytännöllisiä rytmiharjoituksia

Saatuani sointuasteiden kuulemiseen liittyvät harjoitteet julkaisukelpoisiksi, aloin kehittämään rytmien kuulemiseen ja soittamiseen sopivaa harjoitusohjelmaa. Joidenkin havaintojen mukaan rytmitajulla ja älykkyydellä on korrelaatio, mikä on sinänsä varsin helppo uskoa, sillä onhan rytmien lukeminen ja ymmärtäminen varsin matemaattista hommaa (Helsingin Sanomat 2008). Harjoitukset pohjautuvat toki yksinkertaiseen matematiikkaan, mutta tarkoitukseni oli kuitenkin kehittää materiaalia ja harjoituksia, jotka eivät vaadi Mensan jäsenkorttia - jälleen avainsana oli käytännöllisyys. Kuten säveltapailu- myös rytmiharjoitusten tulisi olla helposti ja laajasti sovellettavissa sekä tarjota elinikäisen työkalun oppijalle (Hoffman, Pelto & White 1996, 8). Tämän ohjenuoran pyrin pitämään mielessäni rytmiharjoituksia kehitellessäni.

Lähtökohtana harjoitusohjelman tekemisessä käytin joitakin vuosia sitten säveltäjä Lasse Heikkilältä saatujen ideoiden pohjalta kirjoittamiani vanhoja rytmiharjoituksia, mutta kokonaisuutta piti jalostaa. Kuten muissakin rytmiharjoitusmetodeissa, esimerkiksi Tohtori Toonikassa, lähdetään liikkeelle suorista ja tasajakoisista rytmeistä, ja edetään kohti synkopoidumpia, minäkin aloitin yksinkertaisista asioista ja etenin kohti monimutkaisempia harjoitteita (Heikkilä & Halkosalmi 2006, 10-74). Samaa lähestymistapaa käytettiin myös Takadimi-järjestelmässä (Hoffman, Pelto & White 1996). Itse en lähtenyt liikkeelle pidemmistä aika-arvoista ja siirtynyt niistä kohti lyhyempiä, vaan perusajatuksena oli pilkkoa kahdeksanosanuotteihin pohjautuvia rytmisiä ilmiöitä ensin pieniksi palasiksi, opetella nämä elementit, ja sitten taas rakentaa niistä suurempia kokonaisuuksia. Tähän ratkaisuun päädyin, koska analysoimani kappaleet pohjautuivat rytmikaltaan suurimmaksi osaksi erilaisiin 1/8- tai 1/16-nuottien variaatioihin. Kaiken sivustoni sisältämän materiaalin tarkoitus oli olla käytännönläheistä, ja nämä rytmit ovat tuhansista kappaleista koostuvan aineistoni pohjalta siis selkeästi niitä, joita rytmimusiikin soittaja

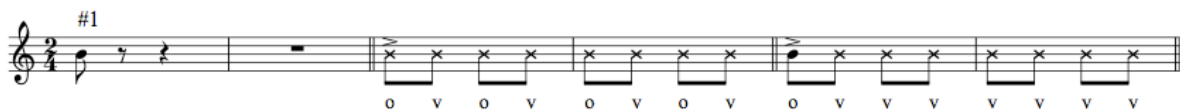
kohtaa jo varsin pian harrastuksen alussa. Koska toisaalta kuudestoistaosiin pohjautuvat rytmit voidaan ajatella nopealla tempolla soitetuiksi kahdeksasosarytmeiksi, päädyin käyttämään harjoituksissani kahdeksasosanuotteihin perustuvia rytmejä.

Suuremmat kokonaisuudet päätin rajata ns. käyttörytmeihin, eli sellaisiin rytmisiin kokonaisuuksiin, joita esiintyy oikeassa musiikissa suhteellisen paljon. Taulukoita tai systemaattisia rytmitutkimuksia en suoranaisesti etsinyt, mutta jonkin verran käytin rytmiesimerkkejä kirjasta Vapaa säestys ja improvisointi (Tenni & Varpama 2004, 53-66). Suurimmaksi osaksi käytin kuitenkin lähteenä jälleen omaa laajaa ohjelmistoani, ja niitä kappaleita analysoiden valitsin käytettävät rytmit. Mikäli jatkossa havaitsen, että joku tärkeä rytmi puuttuu joukosta, sen lisääminen on varsin vaivatonta. Sama pätee tietenkin myös päinvastaiseen tilanteeseen, eli olen valmis poistamaan sivuilta epäoleellisiksi havaitsemiani rytmiharjoituksia.

Näitä harjoitteitani esitetasin Jyväskylän Kansalaisopistossa basso-oppilaitteni kanssa ennen julkaisua verkkosivuilla. Tuloksien tarkkaa kirjaamista ja analysoimista en nähnyt tarpeelliseksi tässä vaiheessa, mutta kokeilun pohjalta menetelmä vaikutti sen verran lupaavalta, että päätin jatkaa sen jalostamista, ja lopulta julkaista sivustolla. Nimenomaan metodin jatkokehittelyä ajatellen esitestaaminen osoittautui arvokkaaksi: joitakin epäoleellisia asioita karsin pois ja muutamia harjoitteita muunsin havaintojeni pohjalta paremmin tarkoitustaan vastaaviksi ja helpommin lähestyttäviksi. Olin mm. ajatellut rytmien taputtamisen ja aksentoimisen vuorokäsin tapahtuvaksi, mutta havaitsin tämän monelle oppilaalle hankalaksi, joten päätin vaihtaa harjoituksen yhdellä kädellä toteutettavaksi. En halua väheksyä motoriikan kehittämistä, mutta se ei ollut ensisijainen tavoite näissä harjoitteissa, eli motorinen yksinkertaistaminen oli tämän vuoksi paikallaan. Helppo lähestyttävyyys ja käytännöllisyys olivat asioita, jotka halusin pitää mielessäni tätäkin osiota suunnitellessani. Vielä ennen lopullista julkaisua kokeilin muunnetut harjoitukset musiikin perusteiden ryhmässäni Mikkelin musiikkiopistossa, ja havaitsin muutosten vieneen harjoituksia haluttuun suuntaan, joten päätin julkaista ne sivustollani internetissä.

Harjoituksista tuli lopulta nelivaiheisia. Ensimmäisen vaihe oli itsessään varsin yksinkertainen sinänsä - siinä vain katsotaan, miltä rytmi näyttää nuoteille kirjoitettuna. Toisessa osassa rytmi on merkitty aksentein kahdeksasosanuottimatriisiin. Siinä perusajatuksena on taputtaa jalalla neljäsosia ja samanaikaisesti rummuttaa vuorokäsin kahdeksasosia samalla aksentoiden rytmisiä vastaavat iskut, kun samalla lasketaan ääneen tai mielessä: ”yk-si kak-si kol-me nel-jä”. Kolmas

vaihe oli suora jatkumo toisesta vaiheesta, ja siinä aksentoimattomia iskuja ei viedäkään loppuun, vaan jätetään ns. ilmaan. Näin varsinainen rytmi alkaa korostumaan kuulokuvassa.

Kuva 1. Ensimmäinen rytmiharjoitus

Neljäs vaihe on monitahoinen, mutta tehokkaimmillaan silloin, kun oppilas soittaa harjoitukset omalla instrumentillaan. Pianolla tätä harjoitusta on ehkä kaikkein helpoin soveltaa siten, että aluksi soittaa oikealla kädellä soinnut ja naputtaa vasemmalla kädellä väliin jäävät iskut. Harjoittelu luonnistuu toki muillakin soittimilla, ja sitä varten kirjoitinkin sivuille jonkinlaista ohjeistusta. Tämän harjoittelun tueksi päätin tehdä taustanauhat, jotka toteutin Mac-tietokoneiden mukana tulevalla musiikin luomiseen ja muokkaamiseen tarkoitettulla Garageband-sekvensseriohjelmalla. Taustanauha koostui neljästä MIDI-raidasta, eli erilaisesta soitinosioista: yksinkertainen rumpukomppi, suoria kahdeksasosanuotteja soittava basso ja varsinaista rytmiä alleviivaava piano sekä pehmeä jousiorkesterin sointia muistuttava pad-tyyppinen raita. Rumpukomppi valitsin vailla korostuksia olevan suoran beat-kompin, joka on täsmälleen sama kaikissa esimerkeissä. Beat-kompin pelkistetyimmässä versiossa tahdin ykköselle ja kolmoselle tulee isku bassorummulla, kakkoselle ja neloselle virvelirumpu ja kokonaisuuden täydentää yhtäjaksoinen kahdeksasosasyke hi-hatissa. Tämä on rytmimusiikin tärkeimpiä peruskompeja, ja siksi perusteltu valinta harjoitusten taustalle. (Litten 2007.) Basson osalta päädyin tasaisiin kahdeksasosanuotteihin sen vuoksi, että se tukisi mukana laskemista ("yk-si kak-si kol-me nel-jä"). Mattosoundin (pad) lisäsin ihan vaan saadakseni ääniraidan kuulostamaan täyteläisemmältä ja siten helpommin lähestyttävältä. Piano oli soundinsa selkeyden ja tunnistettavuuden vuoksi helppo valinta varsinaista rytmiä toteuttamaan. Rytmiharjoitukset muunsin lopulta mp3-muotoon siten, että jokainen niistä oli kahdella eri tempolla. Ajattelin, että varsinkin vaikeammat rytmit olisi hyvä opetella ensin hitaalla tempolla ja sitten siirtyä soittamaan niitä nopeammin.

Kuva 2. Beat-komppi

Itse taustojen tekemisen ohella piti ratkaista, miten jakaisin äänitiedostot. Tässä tapauksessa YouTube ei tullut kyseeseen, sillä se foorumi on tarkoitettu videoiden jakamiseen, enkä halunnut alkaa tekemään lukematonta määrää lyhyitä video-klippejä. Tavallaan olisi ollut havainnollista laittaa videon kuvaksi kyseistä rytmiä vastaava nuottikuva, mutta asiaa pohdittuani tulin siihen tulokseen, että pedagogisessa mielessä se ei toisi kuitenkaan merkittävää lisäarvoa. Yksi vaihtoehto olisi ollut käyttää jotain internetin varastopalveluista, kuten DropBoxia tiedostojen jakoon, liittämällä sivuille linkki kyseiseen tiedostoon. Mietittyäni näitä vaihtoehtoja päädyin käyttämään SoundCloudin palveluita. SoundCloudin musiikkisoitin oli myös DropBoxia toimivampi ratkaisu, ja lisäksi helppo upottaa sivuston HTML-koodin sekaan. Vaihtoehtona olisi myöskin ollut ladata tiedostot suoraan sivuilleni, mutta tällöin olisin joutunut miettimään tiedoston toistamiseen liittyvät ratkaisut erikseen. Näin olisin myös menettänyt varsinaisten sivujen rajattua säilytystilaa, mikä taas olisi ollut muulta, etenkin tulevaisuudessa julkaistavalta informaatiolta pois. SoundCloudin musiikkisoittimen tiimoilta jouduin lopulta tutustumaan myös koodien maailmaan, vaikka oletin, että välttyisin siltä, kun aloin tekemään sivustoa Googlen valmiiseen pohjaan. SoundCloudin soittimen upottamisen lisäksi jouduin puuttumaan myös joihinkin ulkoasuun liittyviin kysymyksiin kooditasolla. En varsinaisesti opiskellut koodaamista, vaan tein asioita lähinnä kokeilemalla ja vertaamalla.

Tässä vaiheessa myös sivuston rytmiosio on jo valmis esiteltäväksi, mutta aion jatkaa päivittämistä sitä mukaa, kun saan uusia harjoituksia valmiiksi. Lisäksi haluan liittää rytmiharjoitusten yhteyteen YouTube-linkkejä kappaleisiin, joissa näitä rytmejä esiintyy, koska uskon, että se lisää harjoitusten uskottavuutta ja pitää käytännöllisyyden lippua korkealla. Tällä hetkellä linkkejä on vasta muutama, joten urakkaa on jäljellä vielä huomattava määrä. Lisäksi sivusto käsittelee tällä hetkellä vain kahdeksasosanuottitasolla olevia rytmejä 4/4-tahtilajissa. Jatkossa täytyy vielä huomioida kolmijakoiset tahtilajit ja 1/16-nuotit sekä kolmimuunteisuus.

Kolmas rytmi:

13 #3

o v o v o v o v o v v o v v v v

TapaniV
Rytmitreeni2_3

Kuuntele:
[Simply The Best \(Tina Turner\)](#)
Etenkin introssa oleva rytmi pianolla erottuu, mutta samaa rytmikkaa esiintyy muuallakin kappaleen kosketinsoitinosuuksissa.

Kuuntele myös:
[Liberian Girl \(Michael Jackson\)](#)
Tässä biisissä basso ja bassorumpu soittavat vastaavaa rytmiä kaksi kertaa nopeammalla sykkeellä, eli 1/16-nuotteina.

Kuva 3. Näkymä rytmiharjoitussivulta. Ylimpänä itse harjoitus, sen alla SoundCloudin soitinlohko ja alimpana kaksi linkkiä YouTubeen esimerkkikappaleiden äärelle.

2.5 Miksi nettiin?

Urakka lähti liikkeelle käytännön tarpeesta ja varsin käytännönläheisesti. Tarkoituksenahan oli nimenomaan tuoda sävelkorvan ja rytmitajun kehittäminen niin lähelle katutasoa kuin mahdollista. Projektin edetessä tutustuin tietenkin aiheeseen liittyviin kirjoituksiin, jotta voisin esim. ottaa huomioon sellaisia asioita, jotka muut olisivat havainneet ongelmiksi joko sävelkuuntelun opettamisessa tai internet-pohjaisessa opetuksessa ylipäänsä.

Yksi huomattava etu internet-pohjaisessa opiskelussa on se, ettei se ole sidottu aikaan ja paikkaan, vaan opiskelija voi perehtyä aineistoon silloin, kun se hänelle parhaiten sopii. On myös havaittu, että opiskelijoiden motivaatio kurssin suorittamiseen paranee, jos kyseisellä kurssilla on omat internet-sivut. (Ruippo 2003a.) Korvaparantolan tapauksessa ei toki ole kyseessä pelkästään jonkin kurssin kotisivut, vaikka niitä käytänkin apuvälineenä kyseisen aiheen opetuksessa, vaan ne on tarkoitus jättää nettiin pysyvästi itsenäisesti opiskelevien sekä aihetta muualla opettavien käyttöön. ”Opiskelijat vierailevat sivuilla usein, ja jotkut opiskelevat kaiken saatavilla olevan materiaalin”, toteaa Matti Ruippo (2003a). Samaisessa Ruipon (2003a) artikkelissa kerrotaan myös seuraavaa: ”Nuorilla, jotka ovat kasvaneet kotitietokoneiden aikakaudella, ei ole vaikeuksia omaksua moderneja oppimisympäristöjä.” (Artikkeli on englanninkielinen, ja lainaukset ovat vapaasti suomentamiani.) Ainakin tämän valossa sivustoni näyttäisi tarpeelliselta hankkeelta.

Joona Valkeala (n.d.) kertoo Tampereen yliopiston sivuilla julkaistussa artikkelissaan samanlaisista havainnoista. Hän viittaa mm. Portugalissa tehtyyn tutkimukseen, jossa koeryhmän kaikki jäsenet kokivat podcast-pohjaisen oppimisen mielekkäänä. Tutkimukseen osallistuneiden kolme eniten käyttämää adjektiivia olivat: mielenkiintoinen, hauska ja hyvä. Sekä määrällisten että laadullisten tulosten perusteella tutkijat tulivat siihen tulokseen, että verkko-opetus on varsin hyvä lisä musiikin opetusohjelmaan. Korvaparantola-projektia kannattaa siis jatkaa ainakin näiden tulosten valossa.

Music Education Online -artikkelissaan Ruippo (2003a) esittelee neljä erilaista etäopetusmallia, jotka löytyvät oheisesta taulukosta:

Asynkroninen ja yksisuuntainen * Jatkumo kirjoille ja opetusnauhoille * Ei välttämättä varsinaista opettaja-oppilas-suhdetta	Asynkroninen ja kaksisuuntainen * Opettaja-oppilas-suhde * Esim. sähköpostin välityksellä tapahtuva kommunikointi
Synkroninen ja yksisuuntainen * Esim. videoseminaari	Synkroninen ja kaksisuuntainen * Esim. nettikonferenssi, jossa sekä opettaja että oppilas ovat samanaikaisesti

Sivustoni edustaa ainakin toistaiseksi lähinnä ensimmäistä tyyppiä. Harkitsen vielä mahdollisia keinoja kaksisuuntaisuuden käyttöönottamiseksi, mutta pelkästään yhteystietojen lisääminen jonnekin sivuston nurkkaan ei tunnu mielekkäältä vaihtoehdolta. Sointuasteosion viimeisessä kappaleessa oleva testi on ehkä jonkinlainen askel kaksisuuntaisuutta kohti – ainakin minulle tulee tuloksen kera tieto sähköpostiin aina, kun joku on testin tehnyt. Testi on kuitenkin varsin kömpelö, ilmaisella QuizEditorilla tehty, eikä se vastaa tavoitettani pitkällä tähtäimellä. Toiveissani on löytää joku paremmin toimiva ilmainen testausjärjestelmä tai vaihtoehtoisesti sponsori kustantamaan joku hyvä maksullinen versio. Ainakin itse kuitenkin näen tarpeellisena ominaisuutena, että aihetta opiskeleva voisi saada jonkinlaista palautetta kehittymisestään, ja tästä syystä kyseinen ominaisuus on yksi tärkeimpiä kohteita sivuston jatkokehittelyä ajatellen.

Muista Matti Ruipon kirjoituksista hyödylliseksi osoittautui syyskuussa 2003 julkaistu ”Musiikkia verkossa”. Kyseinen opas on tarkoitettu ohjeistukseksi nimenomaan tällaista käytännön työtä tekeville. Siinä käsitellään laajasti äänen tallentamiseen ja verkossa julkaisemiseen liittyviä seikkoja, jotka on syytä huomioida verkkosivuja luodessa. Lähes kymmenessä vuodessa osa tiedosta oli toki jo vanhentunutta tai muuten jälkeen jäänyttä, mutta monia hyviä ajatuksia sain sieltä menetelmieni ja sivuston kehittämiseksi. Monille artikkelissa esitellylle aikansa eläneelle ratkaisulle löytyi myös varsin pienellä vaivalla modernimpi korvaava vaihtoehto, ja joitakin niistä olen hyödyntänyt Korvaparantolan jalostamisessa. Mm. SoundCloudin käyttämiseen päädyin osaltaan tämän innoittamana.

Miikka Salavuo (2005) pohtii seuraavaa:

Verkko-opetus ei luonnollisesti sovi kaikkeen musiikinopetukseen, koska monesti kasvokkainen toiminta ja esimerkiksi yhteissoitto ovat olennaisinta toimintaa musiikin opiskelussa. Selkein lisäarvo on nähtävissä monimuotoisissa tiedonesitystavoissa ja etenkin epämuodollisten ympäristöjen toimiviksi osoittamissa yhteisöllisissä mahdollisuuksissa.

Tämän seikan tiedostin jo projektini varhaisessa vaiheessa, ja sivusto onkin suunniteltu ensisijaisesti muun musiikinopetuksen tueksi. Lisäämällä pienen teoriaosion harjoitteiden alkuun yritin kuitenkin edes vähän huomioida myös sellaisia opiskelijoita, jotka opiskelevat aihetta itsenäisesti.

3 Tuloksia ja havaintoja

Sivusto on ollut auki vasta verrattain vähän aikaa, mutta olen kertonut siitä oppilailleni ja jakanut linkkiä myös muille aiheesta kiinnostuneille. Vastaanotto on ollut varsin positiivinen ja kiinnostunut, ja saamani suullinen palaute on ollut erittäin myönteistä. Joissakin tapauksissa olen saanut jopa kirjallista palautetta, ja sivujeni huumorilla höystettyä pelimannihenkestä lähestymistapaa on kiitetty, ja sivut on koettu monella tapaa hyödyllisiksi. Myös YouTube-linkit ovat keränneet kiitosta. (Ketola, 2013a.) Oppilailtanikin tullut palaute on viitannut siihen, että olen ainakin oikeilla jäljillä: sivustolla on vierailtu ja jopa vietetty aikaa. Testasin järjestelmää kevään 2012 aikana sikäli, että eräässä musiikkiopistossa käytin sivustoa pääasiallisena opetusvälineenä

sointuasteiden opettamisessa Musiikin perusteet 3 -opintokokonaisuuden puitteissa. Varsinaista tutkimusta aiheesta en tehnyt, mutta tulokset ja menetelmän vastaanotto olivat rohkaisevia. Oppimista edistävät vaikutukset olisi mielenkiintoista testata vertailuryhmien kesken, mutta siihen ei ainakaan sillä erää pienen oppilaitoksen puitteissa ollut mahdollisuutta. Toivonkin, että saan mahdollisuuden edes jonkinlaiseen vertailevaan testaamiseen, kun viimeisetkin osa-alueet projektistani ovat valmiit.

Rytmiikkaosiota käytän toistaiseksi lähinnä muuta opetusta tukevana apuvälineenä. Sitä aion käyttää myös soitonopetuksen apuvälineenä, ja testata laajemmin menetelmieni toimivuutta soittotunneilla eri-ikäisillä oppijoilla. Eri oppilaitoksissa oppilaitteni ikäjakauma on kahdeksasta vuodesta arviolta 60 ikävuoden tienoille, eli tässä suhteessa riittävän kirjavaa kokeilumateriaalia kyllä löytyy.

3.1 Materiaalin luotettavuus

Suurin osa kuunneltavista esimerkeistä oli kappaleita, jotka olen kerännyt henkilökohtaisesta ohjelmistostani itse ja jopa omin korvin analysoinut. Vain hyvin harvoin löytyi virallisia nuotteja tulkinnan tueksi. Voiko tällaiseen vailla virallisen ulkopuolisen auktoriteetin hyväksyntää olevaan materiaaliin luottaa? Mielestäni voi. Kaikkia kappaleita olen soittanut yhdessä muiden soittajien kanssa, ilman että suoritukseni olisi herättänyt vastarintaa kollegoissani. Lisäksi olen menestynyt varsin hyvin aiheeseen liittyvissä testeissä eri oppilaitosten puitteissa, joten tähänkin perustuen väitän, että materiaalin luotettavuus on korkeaa luokkaa.

3.2 Jatkosuunnitelmia

Tulevaisuutta ajatellen minulla on kaksi päälinjaa sivuston suhteen: materiaalin lisääminen ja vanhan ylläpitäminen. Tässä vaiheessa sivuilla oleva sointuasteosio on periaatteessa valmis, mutta sinnekin aion vielä lisätä esimerkkejä, mikäli sopivia sattuu ilmenemään. Luultavasti tulen laajentamaan sointukuunteluosiota myös sävellajiin kuulumattomiin sointuihin, kuten väldominantteihin ja lainasointuihin. Näihinkin liittyen materiaalia on jo kertynyt sekä omasta takaa että Salliselta saadusta aineistosta. Kaikkia mahdollisia sointuyhdistelmiä en aio käsitellä

sivustollani missään vaiheessa vaan keskityn tutkitusti olennaisiin populaarimusiikissa käytettyihin yhdistelmiin (Sallinen, 2010). Aiemmin mainitsin, että yksi YouTube ongelma on siinä, että toisinaan käyttäjät tai ylläpitäjät poistavat videoita. Tämän vuoksi joudun säännöllisesti tarkkailemaan linkkien toimivuutta pistokokein, ja ehkä vähintään kerran vuodessa teen perusteellisemman katsastuksen. Tämän urakan helpottamiseksi aion laittaa myös jonkinlaisen palautelaatikon, jossa sivujen käyttäjät voivat kertoa heitä kohdanneista teknisistä ongelmista.

Rytmiosionkin ensimmäinen vaihe on jo melko pitkällä, mutta julkisuudesta huolimatta täysin valmis se ei ole, vaan sitä pitää vielä kehittää edelleen. Mm. YouTube-linkkien etsiminen ja lisääminen on lähitulevaisuuden urakka. Yksi selvittämisen arvoinen asia rytmiosiota ajatellen on mahdollisen ilmaisen MIDI-soittimen upottaminen harjoitusten yhteyteen, mikä antaisi oppilaille mahdollisuuden säätää esim. harjoitusten tempoa itse. MIDI on yleinen elektronisten musiikki-instrumenttien yhteensopivuutta tukeva standardi, ja erilaisilla soittimilla voidaan toistaa eri henkilön eri paikassa ja eri laitteistolla tekemiä tiedostoja niin, että ne kuulostavat suunnilleen tai jopa täysin samanlaisilta (<http://midiplayer.info>). Ensimmäisenä askeleena siihen suuntaan lisää sivuille harjoitukset MIDI-tiedostoina, jotka käyttäjät voivat ladata itselleen ja toistaa niitä itse hankkimillaan soittimilla tai sekvenssereillä.

Sointuasteiden ja rytmien lisäksi aion kuitenkin käsitellä myös muita aihealueita. Uusia aihepiirejä lisääilen vähitellen, kun saan kehiteltyä sopivat keinot laajempien aiheiden hallittuun käsittelemiseen. Lähiaikoina on tarkoitus lisätä materiaalia mm. asteikkosoundien tunnistamiseen liittyen. Tähän aiheeseen minulla on jo materiaalia koottuna sen verran, että julkaiseminen tulee tapahtumaan lähitulevaisuudessa. Toinen melko pitkällä oleva osio käsittelee yleisimpiä sointukäännöksiä. Asteikkosoundi- ja sointukäännösosioita ei ole vielä avattu yleisölle, mutta nekin ovat jo olemassa netissä työn alla. Asteikkosoundi-osioon tulee alkuvaiheessa duuriasteikon moodeja käsittelevää aineistoa, ja sointukäännöksistä käsittelem kymmenkunta valitsemaani yleisesti käytettyä tapausta.

Melodisten ilmiöiden rajaaminen on huomattavasti mutkikkaampaa ja hankalammin käsiteltävissä. Kyseinen osio vaatii siis vielä paljon työtä aivoriihessä, eikä minulle ole vielä muodostunut absoluuttisen varmaa käsitystä, miten sen tulen toteuttamaan. Muutamia asioita pidän tärkeinä, ja jollain tavalla ne tulevat olemaan tämän opintokokonaisuuden kulmakiviä – epäselvää on vain, miten ne olisi paras toteuttaa. Melodiahahmottamisen kannalta oleellisiksi seikoiksi nousevat

omassa arvotuksessani tiettyjen intervallien ja asteikkokuljetusten tunnistaminen sekä kyky tunnistaa tärkeimmät asteikkosävelet melodian keskeltä.

Uskoisin, että jollain tavalla tulen hyödyntämään YouTubea tässäkin. Luotan tämänkin osion kohdalla tuttuuden voimaan, eli ns. ”kaikkien tuntemia melodioita” pyrin varmasti hyödyntämään. YouTubessa on myös käytännöllinen ominaisuus, jonka avulla voi linkittää suoraan kyseiseen kohtaan videota, missä esille tuotava asia ilmenee. Näin opiskelijan ei tarvitse välttämättä kuunnella koko kappaletta päästäkseen jossain kohtaa teosta esiintyvään intervalliin, asteikkokuljetukseen tai muuhun käsiteltävään ilmiöön. Tätä ominaisuutta en osannut hyödyntää vielä sointuasteita käsittelevässä osiossa, mutta sivuja uudistaessani pyrin lisäämään tämän toiminnon sinnekin opiskelijan työn helpottamiseksi ja jouduttamiseksi.

Vuorovaikutteisuus on haaste, johon myöskin pyrin paneutumaan jatkossa, ja aiemmin mainitsemani suunniteltu palautelaatikko on yksi askel siihen suuntaan. Tähän on olemassa kuitenkin jo monia muitakin teknisesti toimivia keinoja, mutta niiden jalostaminen sisällöllisesti merkittäväksi on seikka, joka vaatii vielä huomiota. Pelkkä vuorovaikutteisuus itsensä takia ei palvele mielestäni ketään, vaan sen on tuotava selkeää lisäarvoa sivuston päätarkoitusta, oppimista ajatellen.

4 Lopuksi

Korvaparantola prosessina oli kaikinensa melkoisen suuri ja haasteellinenkin urakka, mutta samalla se antoi paljon uutta näkökulmaa opetustyöhöni. En edes uskalla kuvitella, millainen projekti on edessäni, kun teen suunnittelemani lisäykset ja päivitykset, mutta uskon sen olevan vaivan arvoinen. Toivon, että sivustostani olisi paljon iloa ja hyötyä mahdollisimman monelle oppilaalleni ja kollegalleni. Uskon myös, että tällä projektilla on suuri merkitys itselleni työmarkkinoita ajatellen – pedagogi, joka kykenee luomaan ja hallitsemaan suuriakin opetusmateriaaleja ja -kokonaisuuksia, on varmasti vahvoilla työnhakuprosesseissa. Suunnitelmissani on jatkaa sekä tämän projektin kehittämisen lisäksi myös muun tietotekniikkapohjaisen opetusmateriaalin kehittämistä, ja tämä prosessi oli hyvä avaus siihen suuntaan.

Toivon myös omiin sidosryhmiini kuulumattomien löytävän sivuston, ja pieniä merkkejä tästä onkin ilmassa. Hakusanalla "korvaparantola" Googlen hakukone löytää sivustoani mainostavan linkin. "Suosittelen", kirjoittaa nimimerkki Zina Wildrose irc-galleriassa (2014).

5 Lähteet

Colles, H.C., et al. 2013. Curwen. Grove Music Online. Oxford Music Online. Oxford University Press. Artikkele verkkosivulta. Viitattu 17.3.2014.

<http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber/article/grove/music/06973pg1>.

Farber, A., Thomsen, K. 2013. The history of Dalcroze. Artikkele Dalcroze Society of American verkkosivulta. Viitattu 17.3.2014.

<http://www.dalcrozeusa.org/about-us/history>.

Fromm, M. 2009. Über relative solmisation. Musik in der Schule. Artikkele verkkosivulta. Viitattu 17.3.2014.

<http://www.musik-fromm.de/uber-relative-solmisation/>.

Fry, C., Spencer, P. 2013. Ear-training. The Oxford Companion to Music. Toim. Alison Latham. Oxford Music Online. Oxford University Press. Artikkele verkkosivulta. Viitattu 17.3.2014.

<http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber/article/opr/t114/e2166>.

Heikkilä, P., Halkosalmi, V-M. 2006. Tohtori Toonika. 1.-2.p. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

Hiley, D. 2013. Solmization. The Oxford Companion to Music. Toim. Alison Latham. Oxford Music Online. Oxford University Press. Viitattu 17.3.2014.

<http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber/article/opr/t114/e6302>

Hoffman, R., Pelto, W., White, J.W. 1996. Takadimi: A Beat-Oriented System of Rhythm Pedagogy. Journal of Music Theory Pedagogy, vol. 10.

Hyvä rytmitaju yhteydessä älykkyyteen. Artikkele Helsingin Sanomien verkkosivulla. Viitattu 17.3.2014.

<http://www.hs.fi/viihde/artikkeli/Ruotsalaistutkimus+Hyvä+rytmitaju+yhteydessä+älykkyyteen/1135235668565>.

Jakobsen, R. 2010. Mistä sävelkorva syntyi? Artikkele Tieteen kuvalehden verkkosivuilla. Viitattu 20.9.2013.

<http://tieku.fi/ihminen/psykologia-ja-kayttavyminen/mista-savelkorva-syntyi>.

Ketola, T. 2013. Soitonopettaja. Jyväskylän ammattiopisto. Sähköposti 16.5.2013.

Ketola, T. 2013. Soitonopettaja. Jyväskylän ammattiopisto. Puhelinkeskustelu 28.5.2013.

Kodály Method. 1984. Main Line Conservatory of Music. Artikkele oppilaitoksen verkkosivulta. Viitattu 17.3.2014.

<http://www.mlc-music.com/kodalyMethod.html>.

Litten, R. 2007. DrumsTheWord. Otteita verkkosivustolta. <http://www.drumstheword.com/free-drum-lesson-beginner-lesson-2-basic-drum-beats-and-grooves>

MIDI-Player – play midi files enjoying favourite melodies. Ote verkkosivulta. Viitattu 14.1.2014.

<http://midiplayer.info>

Joutsenvirta, A., Perkiömäki, J. Music Theory 1. Ote Sibelius-Akatemian verkkosivuilta. Viitattu 17.3.2014.

<http://www2.siba.fi/muste1/index.php?id=72&la=en>

Musil, S. 2012. Grooveshark now feels lawsuit wrath of all major music labels. Artikkele CNET verkkosivustolla. Viitattu 17.3.2014.

http://news.cnet.com/8301-1023_3-57353515-93/grooveshark-now-feels-lawsuit-wrath-of-all-major-music-labels/?part=rss&subj=news&tag=2547-1_3-0-20.

Nurmela, O. 2013. Vararehtori ja soitonopettaja. Mikkelin musiikkiopisto. Haastattelu 4.3.2013.

Nyky-suomen sanakirja. 1996. Toim. M. Sadeniemi. Juva: WSOY:n graafiset laitokset.

Palisca, C. V. 2013. Guido of Arezzo. Grove Music Online. Oxford Music Online. Oxford University Press. Artikkele verkkosivulta. Viitattu 30.11.2013.

<http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber/article/grove/music/11968>

Rainbow, B. 2010. Bernarr Rainbow on Music: Memoirs and Selected Writings (Classic Texts in Music Education). Toim. P. Dickinson. Woodbridge, Suffolk: Boydell Press.

Rainbow, B. 2013. "Tonic Sol-fa." Grove Music Online. Oxford Music Online. Oxford University Press. Viitattu 30.11.2013.

<http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber/article/grove/music/28124>.

Ruippo, M. 2003. Music Education Online. Artikkele sivustolla Movenet. Viitattu 8.2.2014.

http://www.movenet.fi/index.php?option=com_content&task=view&id=63&Itemid=39.

Ruippo, M. 2003. Musiikkia verkossa. Artikkele sivustolla Movenet. Viitattu 8.2.2014.

http://www.movenet.fi/index.php?option=com_content&task=view&id=64&Itemid=39.

Rösch, T. 2004. Biography. Artikkele Orff Zentrum Münchenin verkkosivulta. Viitattu 17.3.2014.

http://www.orff-zentrum.de/carlorff_biographie_uk.asp.

Salavuo, M. 2005. Musiikin verkko-opetuksen suuntia. Artikkele sivustolla Movenet. Viitattu 17.3.2014.

http://www.movenet.fi/index.php?option=com_content&task=view&id=69&Itemid=39.

Sallinen, S. 2010. Toward Pop Chord Space. Harmonic Hierarchy in Popular Music. Master's Thesis. University of Jyväskylä.

Stalinski, S.M., Schellenberg, E.G. 2012. Music Cognition: A Developmental Perspective. Topics in Cognitive Science.

Suuri musiikkikirja. 1959. Toim. T. Elmgren-Heinonen. Keuruu: Kustannusyhtiö Otavan kirjapaino.

Suuri musiikkitietosanakirja 6 Seg-Ö. 1992. Toim. R. Asikainen. Keuruu: Weilin + Göös ja Otava.

Tenni, J., Varpama, J. 2004. Vapaa säestys ja improvisointi. 1.-2.p. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

Usein kysytyt kysymykset. Verkkosivustolta YouTube. Viitattu 17.3.2014.

<http://www.youtube.com/t/faq>.

Valkeala, J. Musiikin verkko-opetus. Viitattu 8.2.2014.

<http://www.cs.uta.fi/~jv81515/IPOPP/>.

Viiri, P. 2011. Artikkelit verkkosivulta Seuratanssijan musiikkietosivusto. Viitattu 13.3.2014.

<http://www.viiri.net/tanssmus/rytmi.htm>.

Wildrose, Z. 2014. Ote yhteisöpalvelusivustolta. Viitattu 7.5.2014.

<http://irc-galleria.net/user/HeviGootti/blog/55739276>

Wojcik, J. 2011. Musical Talent: Innate or Learned? Artikkelit verkkosivulta Duke TIP. Viitattu 7.5.2014.

<http://tip.duke.edu/node/658>

Östman, T. 2013. Soitonopettaja. Mikkelin musiikkiopisto.

Puhelinkeskustelu 6.3.2013.